

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

RABO Zwolle 3973 41 121

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

1/25

Uw brief

Uw kenmerk

Inlichtingen bij

Ria van Leeuwen
Telefoon 038 499 76 94
Fax 038 425 75 00

NATUURBESCHERMINGSWET 1998 Beschikking 2010/0159802 d.d. 21 september 2010

Aanvrager	Grondbank GMG
Onderwerp	Natuurbeschermingswet 1998; verlening vergunning aan Grondbank GMG; object: Veenoordkolk – Teugse Kolk te Deventer. Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel'
Doel	<ul style="list-style-type: none">Kwaliteitsimpuls geven aan natuur en landschap door herinrichting van twee zandwinputten
Onderbouwing	Bij de aanvraag zijn de volgende rapporten gevoegd: 1. Anonymus, mei 2010. Inrichtingsplan Veenoordkolk. Onderbouwing t.b.v. besluit bodemkwaliteit. Arcadis. 2. Anonymus, mei 2010. Verslechteringsstoets gebiedsontwikkeling Veenoordkolk en Teugse kolk. Arcadis 3. Anonymus, mei 2010. Beheernotitie Veenoordkolk. Arcadis 4. Anonymus, mei 2010. Natuurtoets ecologie herinrichting Veenoordkolk. Arcadis
Bijlagen Datum ontvangst aanvraag	2-6-2010 Kenmerk provincie 2010/0094809

Datum verzending

Datum ontvangst aanvulling aanvraag	n.v.t.	Kenmerk provincie	n.v.t.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

2/25

Uw brief

Uw kenmerk

Geachte heer Nusselein,

Op 2 juni 2010 hebben wij een aanvraag¹ om vergunning ex art. 19d Natuurbeschermingswet 1998 (verder Nbwet) van u ontvangen. U ontvangt hierbij ons besluit op uw aanvraag.

Besluit

Op grond van onze overwegingen, zoals in bijlage 1 weergegeven, besluiten wij een vergunning ex artikel 19d in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 te verlenen aan Grondbank GMG voor het uitvoeren van het project 'herinrichting Veenoordkolk' in het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel'.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

3/25

Uw brief

Uw kenmerk

De aanvraag en bijbehorende stukken zijn onderdeel van de vergunning.

De vergunning wordt verleend voor de periode vanaf 1 oktober 2010 tot 31 december 2020.

Ter bescherming van de aanwezige natuurwaarden en natuurschoon verbinden wij aan deze vergunning de volgende voorschriften:

Algemeen

1. De vergunning wordt op naam gesteld van Grondbank GMG. De vergunninghouder is verplicht alle door of namens het bevoegde gezag te geven aanwijzingen onverwijld op te volgen.
2. Betrokken bedrijven en derden die op enigerlei wijze betrokken zijn bij de uitvoering van dit project of enig onderdeel daarvan, dienen te handelen overeenkomstig het in deze vergunning bepaalde. Indien nodig ontvangen genoemde partijen van Grondbank GMG hiertoe een afschrift van deze vergunning.
3. De uitvoerder, dan wel aannemer van de werkzaamheden dient tijdens de werkzaamheden een afschrift van de vergunning op verzoek te kunnen tonen aan de daartoe bevoegde ambtenaren. De vergunninghouder blijft verantwoordelijk voor uitvoering van de vergunde werkzaamheden conform de vergunningvoorwaarden.
4. Het tijdstip van aanvang van de werkzaamheden dient u te melden bij het Meldpunt van provincie Overijssel (telefoonnummer: 038 425 24 23), onder vermelding van het betreffende Natura 2000-gebied, de locatie, de aard van de werkzaamheden en het nummer van de vergunning.

Werkzaamheden

5. De werkzaamheden worden in een periode van tien jaar gefaseerd uitgevoerd, overeenkomstig de aanvraag. Er wordt maximaal in twee deelgebieden tegelijk gewerkt.
6. Nagenoeg alle werkzaamheden worden uitgevoerd vanaf schepen. Voor zowel het transport als de verwerking van grond en baggerspecie wordt alleen gebruik gemaakt van schepen.

¹ Ons kenmerknummer 2010/0094809

7. Alleen ter plaatse van een vaste verwerkingslocatie aan de oever wordt er gewerkt met een mobiele kraan. Ter bescherming van de bodem dienen ter plaatse van de rijbanen rijplaten te worden gebruikt. Spoorvorming en verdichting van de bodem moet worden voorkomen.
8. De werkzaamheden worden uitsluitend bij daglicht uitgevoerd. Jaarlijks mag er van 1 oktober tot 1 maart niet gewerkt worden in de periode van een uur voor zonsondergang tot een uur na zonsopkomst om verstoring van ganzen en smienten door licht en geluid te voorkomen.
9. Van opgetreden incidenten, waaronder verstaan wordt alle gebeurtenissen waarbij onbedoeld schadelijke stoffen vrijkomen, dan wel waardoor anderszins schade aan het beschermde natuurgebied kan worden toegebracht, dient direct melding te worden gedaan bij het Meldpunt van provincie Overijssel (telefoonnummer: 038 425 24 23). Hierbij moet de naam van het betrokken Natura 2000-gebied worden doorgegeven, de locatie van het incident, de aard van het incident en de omschrijving van het betrokken project.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

4/25

Uw brief

Uw kenmerk

Inrichting

10. het oppervlaktewater binnen het project 'Veenoordkolk' wordt afgesloten voor gemotoriseerde vaartuigen door middel van een bollenlijn of een ander obstakel op de dagen dat er geen werkzaamheden worden uitgevoerd. Na afronding van het project wordt de kolk permanent afgesloten voor gemotoriseerde vaartuigen.
11. Ten behoeve van de rust in het gebied wordt alleen aan de oostzijde van het projectgebied extensief recreatief medegebruik toegestaan. De terreindelen die niet openbaar toegankelijk zijn dienen duidelijk zichtbaar in het gebied te worden aangegeven (bijvoorbeeld d.m.v. borden).

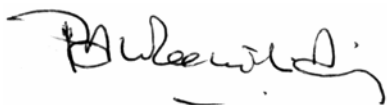
Wijzigingen in de werkwijze en/of de periode van uitvoering dient de vergunninghouder direct te melden bij het Meldpunt van provincie Overijssel (telefoonnummer: 038 425 24 23), onder vermelding van de naam van het project, betrokken Natura 2000-gebied en het nummer van de vergunning.

Wanneer de houder van de vergunning handelt in strijd met de voorschriften, kan deze vergunning op grond van artikel 43 lid 2 Natuurbeschermingswet 1998 worden gewijzigd of ingetrokken.

Afschriften

Afschriften van dit besluit worden verzonden aan het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,
namens dezen,

mevrouw ing. P.A. Weenink-Driessen,
teamleider Vergunningverlening

Bezwaar

Als u het niet eens bent met ons besluit kunt u een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle (telefoonnummer 038 499 9305). Het bezwaarschrift kunt u binnen 6 weken na de datum van verzending van dit besluit naar ons toezenden.

U kunt het bezwaarschrift desgewenst ook per fax verzenden. Het faxnummer van het Team Juridische Zaken is: 038 - 425 48 02.

Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en bevat ten minste:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- d. de gronden van het bezwaar.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

5/25

Uw brief

Uw kenmerk

U kunt het bezwaarschrift ook per elektronisch formulier verzenden. Dit formulier kunt u vinden op www.overijssel.nl/bezwaarschriften.

Voor de behandeling van een bezwaarschrift bij de provincie Overijssel is geen griffierecht verschuldigd.

Voor inlichtingen over de bezwaarschriftprocedure kunt u zich wenden tot de provinciaal medewerker die bij het besluit is vermeld.

Indien onverwijlde spoed dat vereist is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de voorzitter van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage (telefoonnummer 070 426 42 51). In dat geval is griffierecht verschuldigd. Voorwaarde is dat u een bezwaarschrift heeft ingediend.

Bijlagen:

Bijlage 1 **Overwegingen bij het besluit**

Bijlage 2 **Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel'**

Overwegingen bij het besluit

Bijlage 1

Deze vergunning bestaat uit het besluit en de overwegingen. In deze bijlage zijn de overwegingen opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Vergunningaanvraag

- A1.1 Projectomschrijving
- A1.2 Doel project
- A1.3 Periode
- A1.4 Relevante ecologische onderzoeken
- A1.5 Aanvullende gegevens
- A1.6 Aanvraag en Natura 2000

A2 Bevoegdheid

A3 Procedure

- A3.1 Zienswijzen
- A3.2 Verlengen beslistermijn
- A3.3 Coördinatie met andere wetgeving
- A3.4 Betrokkenheid andere provincie bij Natura 2000-gebied

A4 Vergunningplicht

B TOETSING

B1 Wettelijk kader

- B1.1 Natuurbeschermingswet
- B1.2 Overig relevant beleid

B2 Inhoudelijke beoordeling

- B2.1 Relevante kwalificerende waarden
- B2.2 Inhoudelijke beoordeling project c.q. handeling
- B2.2 Cumulatieve effecten

B3 Zienswijzen

- B3.1 Bespreking van ingediende zienswijzen

C SLOTCONCLUSIE

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

6/25

Uw brief

Uw kenmerk

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Vergunningaanvraag

A1.1 Projectomschrijving

Algemeen

De Veenoordkolk en Teugse kolk liggen in de uiterwaarden van de IJssel, net ten zuidwesten van de stad Deventer. De plassen zijn ooit ontstaan door grootschalige zandwinning in verband met de aanleg van de A1. In en rond de diepe wateren zijn weinig vestigings- en ontwikkelingsmogelijkheden voor flora en fauna aanwezig. Ook landschappelijk gezien zijn de plassen weinig aantrekkelijk.

De Veenoordkolk en Teugse kolk hebben een gezamenlijke omvang van circa 25 hectare. De Teugse kolk, de noordelijke plas, kent een diepte van 13 meter onder de wateroppervlakte en is omgeven door oevers met plaatselijk een zeer steil talud. De Veenoordkolk, de zuidelijke plas, is plaatselijk 12 meter diep en is ook omgeven door oevers met een steil talud.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

7/25

Uw brief

Uw kenmerk

Het project

Het plan is om grond, klei of baggerspecie, dat vrijkomt bij andere projecten langs de rivier (bijv. Ruimte voor de Rivier), te gebruiken om de diepe kolken te verondiepen en goed ontwikkelde oeverzones te creëren.

Door het realiseren van gradiënten van droog naar nat en de daarbij behorende plas-dras situaties, wordt het gebied geschikt(er) voor vogelsoorten als porseleinhoen, grutto, scholekster en tureluur. Doordat de oevers van de plassen natuurvriendelijk worden ingericht met slikrijke kanten ontstaan ondiepe poelen die geschikt zijn voor vissoorten als grote en kleine modderkruiper en paling, onder ander als paaiplaats. Naast vogel- en vissoorten biedt het gebied kansen voor de ontwikkeling van bijzondere vegetatietypen, waaronder slikrijke rivieroever, ruigten en zomen, glanshaverhooilanden en/of stroomdalgraslanden.

Bij de inrichting wordt een recreatieve zonering toegepast. Het zuidelijke en westelijke deel van de Veenoordkolk staat in het teken van natuur. Rust is belangrijk. Langs de dijk aan de oostzijde van de kolk wordt natuur met behoud van bestaande gebruiksfuncties (sportvissen, kanoën, wandelen) gerealiseerd.

In een periode van maximaal 10 jaar zal circa 1.000.000 m³ grond en baggerspecie worden verworven en onder de vigeur van het Besluit Bodemkwaliteit worden toegepast. De grond en baggerspecie die Grondbank GMG wil gaan toepassen om de herinrichting van de Veenoordkolk te realiseren, bestaat uit materiaal dat na toetsing voldoet aan de normen voor hergebruik, zoals gedefinieerd in het Besluit Bodemkwaliteit (klasse Aw-2000, klasse A en klasse B). Vanwege de beoogde soortenrijkdom in het gebied en de assimilatie met het oppervlaktewater worden conform het Besluit Bodemkwaliteit, de Handreiking herinrichten diepe plassen en de natuurwetgeving nadere ecologische eisen gesteld aan de aan te brengen grond en baggerspecie als afdeklaag.

Fasering

De verwerking van grond en baggerspecie zal fasegewijs worden uitgevoerd. Het voordeel hiervan is dat er sneller delen van de locatie gereed zijn voor natuurontwikkeling en dat aanliggende delen van het omringende gebied minder hinder ondervinden van de inrichtingswerkzaamheden. Daarnaast kan bij een eventuele daling van het aanbod van materiaal toch een nuttig en functionele herinrichting worden gerealiseerd.

De fasering ziet in volgorde van oplevering als volgt uit:

- Fase 1: zuidelijke oever Veenoordkolk
- Fase 2: westelijke oever Veenoordkolk

- Fase 3: middendeel Veenoordkolk
- Fase 4: oostelijke oever Veenoordkolk
- Fase 5: oostelijk deel strekdam
- Fase 6: westelijk deel strekdam
- Fase 7: westelijk oever Teugse kolk
- Fase 8: oostelijke oever Teugse kolk
- Fase 9: noordelijke oever Teugse kolk en doorsteek
- Fase 10: huidige invaart

De afzonderlijke fasen overlappen elkaar enigszins qua tijd en uitvoering. Dit komt doordat ook delen vergraven worden (strekdam, noordelijke opening en westelijke oever). Maximaal zal er in twee fasen tegelijkertijd worden gewerkt om verstoring tot een minimum te beperken. De faseringsvolgorde kan afwijken van bovenstaande fasering.

Werkwijze

Alle aanvoer naar de Veenoordkolk en Teugse Kolk vindt plaats per schip. Voor zowel het transport naar als de verwerking van grond en baggerspecie wordt alleen gebruik gemaakt van schepen.

Vooralsnog wordt niet uitgegaan van aanvoer per as.

De verwerking van materiaal in de plas vindt plaats op één van de volgende methoden (afhankelijk van de hoeveelheid die aangevoerd wordt):

- directe verwerking door middel van onderlossers (circa 80 % van het materiaal);
- mobiele verwerkingslocaties met een kraanschip met stortkoker (circa 15% van het materiaal);
- vaste verwerkingslocatie aan de oever met een mobiele kraan op de oever (circa 5% van het materiaal).

Tijdelijke opslag

Tijdens de uitvoer van de herinrichting kan het om civieltechnische redenen noodzakelijk zijn om een aangevoerde partij nog niet definitief in de plas toe te passen. Het gaat daarbij om partijen die geschikt zijn als afdeklaag. Deze partijen worden binnen het project in een apart compartiment of op een gedeelte van de kant opgeslagen voordat ze definitief worden verwerkt.

Werktijden

De aanvoer en verwerking van het materiaal vindt het hele plaats. Aanvoer van materiaal vindt van maandag tot en met zaterdag voornamelijk plaats van 7.00 uur tot 17.00 uur. Incidenteel vinden de werkzaamheden plaats tussen 17.00 uur en 19.00 uur. In de wintermaanden wordt zo veel mogelijk bij daglicht gewerkt om de lichthinder tot een minimum te beperken.

Monitoring

Maandelijks laat GMG de waterkwaliteit op twee monsterlocaties op ecologische parameters controleren. De vast monsterlocatie ligt in het midden van de plas. Daarnaast wordt bij de invaart van de Veenoordkolk het water bemonstert. Dit punt dient als referentie. Als de meetresultaten op beide punten te veel van elkaar gaan verschillen kan vroegtijdig worden ingegrepen.

Beheer

Na afronding van de inrichtingswerkzaamheden wordt begrazingsbeheer toegepast in de Veenoordkolk. In de huidige situatie wordt het gebied begraasd door jongvee. Door begrazing wordt vegetatie kort gehouden, waardoor opslag van struweel wordt onderdrukt. Hierdoor wordt de openheid van het gebied en de doorstroming van het IJsselwater gewaarborgd.

Koeien grazen selectief. Periodiek vindt daarom ook maaibeheer plaats. De beheerder van het gebied zorgt voor periodieke verwijdering van struweel om opgaande begroeiing te voorkomen.

Dagtekening
21.09.2010
Kenmerk
2010/0159802
Pagina
8/25
Uw brief
Uw kenmerk

A1.2 Doel project 'Inrichting Veenoordkolk'

Het project heeft als doel om een kwaliteitsimpuls te geven aan natuur en landschap ter plaatse van de Veenoordkolk en de Teugse kolk door herinrichting van twee zandwinputten

A1.3 Periode

De vergunning wordt aangevraagd voor een periode van ruim tien jaar, van 1 september 2010 tot en met 31 december 2020.

A1.4 Relevante ecologische onderzoeken

Voor de beoordeling van de aanvraag is het volgende ecologisch onderzoek meegezonden:

- Anonymus, mei 2010. Inrichtingsplan Veenoordkolk. Onderbouwing t.b.v. besluit bodemkwaliteit. Arcadis.
- Anonymus, mei 2010. Verslechteringsstoets gebiedsontwikkeling Veenoordkolk en Teugse kolk. Arcadis
- Anonymus, mei 2010. Beheernotitie Veenoordkolk. Arcadis
- Anonymus, mei 2010. Natuurtoets ecologie herinrichting Veenoordkolk. Arcadis

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

9/25

Uw brief

Verder zijn de volgende onderzoeken bij de beoordeling betrokken:

- Krijgsveld, K.L., R.R. Smits, J. van der Winden, 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Vogelbescherming Nederland, Zeist, Bureau Waardenburg B.V., Culemborg
- Beintema, A.J., G.T.W.A. Groot Bruinderink, 2004. Verstoring door jacht en andere handelingen binnen foerageergebieden voor ganzen en smienten, bezien in de context van het beleidskader Faunabeheer. Wageningen, Alterra (rap.nr. 1001)

Uw kenmerk

A1.5 Aanvullende gegevens

Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

A1.6 De aanvraag en het Natura 2000-gebied

Uw project of handeling vindt plaats in het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel'. Op uw aanvraag is daarmee het in bijlage 2 (Gebiedsbeschrijving) vermelde (ontwerp)aanwijzingsbesluit van toepassing.

A2 Bevoegdheid

Uitgangspunt bij de Natuurbeschermingswet 1998 (verder Nbwet) is, dat gedeputeerde staten van de provincie, waarin beschermde natuurmonumenten en/of Natura 2000-gebieden geheel of grotendeels liggen, bevoegd zijn te beslissen over vergunningaanvragen ex art. 16 en art. 19d Nb-wet (art. 2).

Art. 2a van de Nb-wet bepaalt, dat, als de aanvraag betrekking heeft op een handeling of project die hoofdzakelijk gevolgen kan hebben voor een deel van een beschermd natuurmonument of Natura 2000-gebied dat binnen de grenzen van één provincie ligt, dan beslissen GS van de provincie waarin dat deel ligt.

De herinrichting van de Veenoordkolk heeft effecten op een deel van het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel' dat op het grondgebied van provincie Overijssel ligt, zodat wij bevoegd zijn om te beslissen op de vergunningaanvraag.

A3 Procedure

De vergunningprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met het bepaalde in hoofdstuk VIII van de Nbwet en de hiervoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht.

A3.1 Zienswijze

Naar aanleiding van uw aanvraag zijn een afschrift van uw aanvraag alsmede de ontvangstbevestiging, op grond van artikel 44, lid 2, Nbwet, naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer en het ministerie van LNV DRZ Oost gestuurd.

Op basis van artikel 44, lid 3, Nbwet is het college van burgemeester en wethouders gedurende een termijn van 8 weken in de gelegenheid gesteld over deze aanvraag hun zienswijze kenbaar te maken.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

10/25

Uw brief

Onder B3 wordt nader ingegaan op de ingebrachte zienswijzen.

A3.2 Verlengen beslistermijn

Wij hebben op 31 augustus 2010, middels een brief met kenmerk 2010/0145450, besloten om de beslistermijn op de aanvraag te verlengen met 13 weken (artikel 42, lid 2, Nbwet). Dit besluit is kenbaar gemaakt aan de aanvrager en aan burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer.

Uw kenmerk

A3.3 Coördinatie met andere wetgeving

U heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om één van de betrokken bestuursorganen schriftelijk te verzoeken om coördinatie van besluitvorming (artikel 19ka, lid 2, Nbwet).

Wij wijzen u er op, dat voor de door u te verrichten activiteit, voorzover ons bekend, ook de navolgende op aanvraag te nemen besluiten nodig zijn (artikel 19ka, lid 1, Nbwet):

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Flora- en faunawet, artikel 75	Min. LNV – Dienst Regelingen, Team vergunningen en ontheffingen uitvoering, Postbus 19530, 2500 CM Den Haag
Waterwetvergunning	Service Center Vergunningen Rijkswaterstaat, Postbus 4142, 6202 PA Maastricht
Melding Besluit bodemkwaliteit	Service Center Vergunningen Rijkswaterstaat, Postbus 4142, 6202 PA Maastricht
Ontgrondingsvergunning	Provincie Overijssel, Eenheid Economie, Milieu en Toerisme, team vergunningen, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle
Toets Ruimtelijke ordening	Gemeente Deventer, Postbus 5000, 7400 GC Deventer

A3.4 Betrokkenheid andere provincie

Het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel' ligt zowel binnen de grenzen van provincie Gelderland als Overijssel. Het project vindt plaats binnen een gebiedsdeel dat volledig op Overijssel grondgebied ligt. Er is geen sprake van een provinciegrens overschrijdend effect. Overeenstemming met een andere provincie is in dit geval niet aan de orde.

A4 Vergunningplicht

Op basis van de aanvraag en de daarbij behorende rapporten en tekeningen hebben we beoordeeld of het door u aangevraagde project en/of handeling schadelijke gevolgen kan hebben voor de natuurlijke kenmerken van het gebied, zoals beschreven in de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000-gebied.

Wij hebben geconstateerd dat er geen sprake is van een project of handeling conform een vastgesteld beheerplan. Verder is er geen sprake van bestaand gebruik, overeenkomstig de wet. Het project kan wel gevolgen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen, maar er is geen sprake significante effecten.

De activiteit is vergunningplichtig in het kader van art. 19d Natuurbeschermingswet.

B TOETSING

B1 Wettelijk kader en beleid

B1.1 Natuurbeschermingswet 1998

Artikel 19d, lid 1, van de Nb-wet bepaalt dat het verboden is zonder vergunning, of in strijd met aan een dergelijke vergunning verbonden voorschriften of beperkingen, projecten of andere handelingen te realiseren c.q. te verrichten die, gelet op de instandhoudingdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

Artikel 19e, sub a en sub b, van de Nb-wet bepaalt dat GS c.q. de minister van LNV bij het verlenen van een vergunning op basis van artikel 19d, lid 1, van de Nb-wet rekening houden met:

- de gevolgen die een project of andere handeling, waarop de vergunningaanvraag betrekking heeft, gelet op de instandhoudingdoelstelling kan hebben voor een op grond van artikel 10a, lid 1, van de Nb-wet 1998 aangewezen gebied of het gebied waarvan de aanwijzing als zodanig in overweging is genomen als bedoeld in artikel 12, lid 3, van de Nb-wet 1998 en
- met een op grond van artikel 19a of artikel 19b, van de Nb-wet 1998, vastgesteld beheersplan, en
- vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, almede regionale en lokale bijzonderheden.

Uit artikel 19f, lid 1, van de Nb-wet volgt dat voor nieuwe projecten of andere handelingen, die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied, maar die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, de initiatiefnemer een passende beoordeling opstelt.

Conform artikel 19g, lid 1, van de Nb-wet kan een vergunning slechts worden verleend indien het bevoegd gezag uit de passende beoordeling zich ervan heeft verzekerd dat de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied c.q. desbetreffende gebieden niet aangetast zullen worden.

B1.2 Overig relevant beleid

Nota Ruimte

In zijn algemeenheid is het ruimtelijk beleid voor de Nb-wet en EHS-gebieden gericht op het

Dagtekening
21.09.2010
Kenmerk
2010/0159802
Pagina
11/25
Uw brief
Uw kenmerk

behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. De bescherming van de wezenlijke kenmerken en waarden vindt plaats door toepassing van een specifiek afwegingskader, het zogenoemde «nee, tenzij»-regime.

Het rijk wil voorts voldoende veiligheid tegen overstromingen realiseren. Hiertoe richt het rijk zich op het hoofdwatersysteem, waartoe ook de grote rivieren behoren. Het rijk wil in het gebied van de grote rivieren de veiligheid tegen overstromingsgevaar handhaven en de ruimtelijke kwaliteit verbeteren. Waar nodig worden maatregelen genomen om de te verwachten hogere rivierafvoeren te verwerken. De bestaande ruimte voor de rivier wordt behouden.

Beleidslijn grote rivieren

De Beleidslijn grote rivieren vormt een nadere uitwerking van het ruimtelijk beleid voor het rivierbed zoals dat in de Nota Ruimte is verwoord. De Beleidslijn beschrijft onder meer welke activiteiten kunnen worden toegelaten in het stroombed van de grote rivieren. De IJssel valt onder het 'stroomvoerend regime'. Hierbij mogen alleen specifiek omschreven riviergebonden activiteiten plaatsvinden. Realisatie van natuur wordt hiertoe gerekend. Als voorwaarden worden hierbij onder meer gesteld dat er geen sprake mag zijn van een feitelijke belemmering voor het vergroten van de afvoercapaciteit, en dat er sprake is van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit, dat de waterstandsverhoging of de afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

12/25

Uw brief

Omgevingsvisie

In juli 2009 heeft gedeputeerde staten van Overijssel de omgevingsvisie vastgesteld. In deze omgevingsvisie zijn beleidsambities weergegeven. Onder het thema 'water en klimaat' is de kernambitie opgenomen dat in Overijssel watersystemen met een goede ecologische en chemische kwaliteit worden nagestreefd, die voor de lange termijn klimaatbestendig en veilig zijn. Hieronder valt de ambitie om voorbereid te zijn op de lange termijn gevolgen van klimaatsverandering.

Uw kenmerk

B2 Inhoudelijke beoordeling

B2.1 Relevante kwalificerende waarden

Het project 'Inrichting Veenoordkolk' is getoetst aan de effecten op de instandhoudingsdoelen, zoals deze zijn weergegeven in bijlage 2.

Het projectgebied en de directe omgeving zijn alleen aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Dit betekent dat alleen de instandhoudingsdoelstellingen in het kader van de Vogelrichtlijn van toepassing zijn. Daarnaast gelden hier de complementaire doelen.

De beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 van dit project vindt door gedeputeerde staten plaats.

Uit de verslechterings- en verstoringstoets blijkt dat effecten kunnen optreden op niet broedvogels, te weten Wilde zwaan, Kolgans, Grauwe gans, Smient, Wintertaling, Wilde eend, Pijlstaart, Slobeend, Tafeleend, Kuifeend, Scholekster, Wulp, Grutto, Tureluur, Kievit, Aalscholver, Fuut en Nonnetje. Daarnaast is er sprake van effecten op het habitatype 'slikkige rivieroever'. De overige instandhoudingsdoelen ondervinden geen effecten doordat deze niet voorkomen in het projectgebied of slechts heel beperkt gebruik maken van dit deel van het Natura 2000-gebied.

Hieronder wordt uw aanvraag getoetst aan de beoordelingskaders vanuit de natuurbeschermingswet en de (ontwerp)aanwijzingsbesluiten van het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel'. Daarbij worden alleen de effecten besproken die de aanvraagde activiteit

kunnen veroorzaken op bovengenoemde kwalificerende waarden die in dit deel van het Natura 2000-gebied voorkomen.

B2.2 Beoordeling aangevraagd project c.q. handeling

Huidig gebruik door 'niet broedvogels'

Het plangebied is in beperkte mate van belang als rust- en foerageergebied voor ganzen en eenden. De kwalificerende steltlopers (Scholekster, Wulp, Grutto, Tureluur en Kievit) komen soms in grote aantallen voor in het plangebied, als er tijdens de trekperiodes van deze soorten sprake is van hoog water. Dit is zelden het geval.

Uit de telgegevens blijkt dat de soorten over het algemeen in lage aantallen voorkomen. De omliggende gebieden (Wilpse Klei, Yperenplas, Bolwerksweiden) zijn voor deze soorten van groter belang als rust- en foerageergebied. In deze gebieden zijn de foerageermogelijkheden bij de gemiddelde IJsselpelen geschikter, doordat deze gronden lager liggen (en dus vochtiger zijn) dan de gronden rondom de Veenoordkolk.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

13/25

Uw brief

Uw kenmerk

Gebruik als slaapplaats

De Scholekster en de Wulp gebruiken het gebied als slaapplaats buiten het broedseizoen. De aantallen, die er jaarlijks verblijven, zijn de afgelopen jaren min of meer stabiel.

Incidenteel gebruikt de Wilde zwaan het gebied. Ook de Kolgans en Grauwe gans maken in beperkte mate gebruik van het gebied als slaapplaats. De foerageergebieden van deze soorten liggen in de (ruime) omgeving van het plangebied: onder andere de Wilpse Klei en de uiterwaarden ten noorden en zuiden van Deventer.

De Smient is een vogel die in grote aantallen (maxima 1500 vogels) voorkomt in het plangebied, met name als slaapplaats. De vogels foerageren direct naast de plas en in de omgeving (Bolwerksweiden en Wilpse klei).

Gebruik als foerageergebied

Viseters als Aalscholver, Fuut en Nonnetje foerageren in lage aantallen in het plangebied. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het ontbreken van geschikt leefgebied voor de meeste vissoorten binnen het projectgebied door de steil aflopende oevers en de diepte van het water (geen groei van waterplanten).

Eenden als Kuifeend en Tafeleend eten voornamelijk dieren die op of in de waterbodem leven (benthos), zoals mossels e.d. Dit voedsel is in het projectgebied maar zeer beperkt bereikbaar voor deze eendensoorten, door de grote diepte van de kolken. Hierdoor is het gebied marginaal van belang als foerageergebied voor deze soorten.

Grondeleenden als de Pijlstaart, Krakeend, Wilde eend, Wintertaling en Slobeend eten plantendelen, die net onder het wateroppervlakte bereikbaar zijn. Deze omstandigheden treffen deze vogelsoorten binnen het plangebied alleen aan als het waterpeil van de IJssel stijgt en graslanden overstroomt. Het plangebied is ook voor deze soorten hierdoor van marginaal belang als foerageergebied. De maximale aantallen per soort zijn dan ook laag.

Effect ruimtebeslag op 'niet broedvogels'

Aanlegfase

Er treedt geen rechtstreeks verlies aan areaal aan slaapplaatsen op door de herinrichting. Indirect kan er wel sprake zijn van tijdelijk minder geschikte locaties (zie verder onder verstoring).

De geschiktheid als foerageergebied voor benthoseters als kuifeend en tafeleend en viseters als fuut, nonnetje en aalscholver neemt tijdelijk af. Deze verslechtering wordt veroorzaakt door de opwerveling van slib die de inrichting naar verwachting tot gevolg zal hebben.

Voor de grondeleenden blijft de situatie feitelijk onveranderd, doordat de werkzaamheden vanaf

het water worden uitgevoerd. Voor deze groep treedt er geen verslechtering op van foerageergebied.

De uitvoering vindt gefaseerd plaats, zodat grote delen van het plangebied hun beperkte functie als foerageergebied houden. Door de gefaseerde aanpak en het zeer beperkte belang van de plassen voor deze soorten neemt de draagkracht van het totale Natura2000-gebied voor de instandhoudingsdoelen niet af.

Na realisatie

De slaappleaatsfunctie die de plassen hebben voor de verschillende soorten blijft behouden en wordt voor een aantal soorten verbeterd. Het areaal aaneengesloten open water neemt toe. De oevers worden verflauwd en er worden eilandjes gerealiseerd. Dit gaat voor een deel ten koste van open water, maar door het verwijderen van de scheidingsdam tussen beide kolken wordt het areaal aaneengesloten open water groter. De eilandjes met verflauwde oevers vormen met name voor de steltlopers aantrekkelijke slaappleaatsen.

Doordat de toegang voor motorvoertuigen wordt afgesloten, neemt de rust in het gebied toe. Dit wordt versterkt door de toepassing van zonerings van het overige recreatief medegebruik.

De functie als foerageergebied voor niet-broedvogels wordt verbeterd door de inrichting. Zo wordt, door de ondiepten, flauwe oevers en reliëf, de groei van oever en waterplanten gestimuleerd. Hierdoor neemt het dierenleven in het water en de waterbodem toe, waardoor voor alle soorten vogels het voedselaanbod toe neemt.

Deze verbetering zal langzaam inzetten. Gemiddeld neemt dit circa 2 tot 3 jaar in beslag. Door de gefaseerde uitvoering van de plannen, is de verbetering in een deel van het gebied al gerealiseerd, voordat alle plannen zijn afgerond.

Maatregelen

- Fasering van de werkzaamheden
- Water afsluiten voor gemotoriseerd verkeer
- Toepassen van zonerings van recreatief medegebruik

Effect 'ruimtebeslag' op habitattypen ***Complementair doel 'Slikkige rivieroevers'***

Aanlegfase

Goed ontwikkelde vegetaties komen in het plangebied niet voor, omdat de abiotische omstandigheden voor het ontstaan van dit habitatype niet optimaal zijn.

Door de werkzaamheden kan er sprake zijn van tijdelijk ruimtebeslag op de huidige groeiplaatsen van de matig ontwikkelde vorm van dit habitatype. De huidige groeiplaats verdwijnt door de herinrichting. Het betreft echter een pioniergemeenschap, dat zich makkelijk vestigt op nieuwe geschikte groeiplaatsen. Door de fasering van de werkzaamheden is er na een jaar al sprake van nieuwe potentiële groeiplaatsen.

Na realisatie

Het oppervlakte aan potentiële groeiplaatsen neemt door de herinrichting ook toe in vergelijking met de huidige situatie. Hiertoe worden aan de oost en zuidkant brede en vlakke oevers gecreëerd. Daarnaast verbeteren de abiotische omstandigheden voor vestiging en duurzaam voorkomen van dit habitatype, door de toename van de rivierdynamiek door de inrichting.

De inrichting van het gebied biedt ook kansen voor het ontstaan van andere beschermde habitattypen die zijn aangewezen voor het Natura 2000-gebied, zoals glanshaverhooiland en stroomdalgrasland. Ontwikkeling van deze habitattypen wordt deels gestimuleerd door de voedselrijke bovengrond te verwijderen in combinatie met beheer.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

14/25

Uw brief

Uw kenmerk

Maatregelen

- Fasering van de werkzaamheden

Effect verstoring door bewegingen en geluid

Aanlegfase

Tijdens de realisatiefase wordt grotendeels materieel ingezet dat vanaf het water (o.a. drijvende kraan) werkzaamheden uitvoert. Vanwege het aanwezige materieel en mensen wordt een deel van het gebied verstoord door de bewegingen en het geluid. De verstoringafstand verschilt per soort. Door veel vogels worden grotere schepen niet echt als bedreigend ervaren, maar de menselijke bewegingen op de vaartuigen leiden toch tot onrust. Als de vogels merken dat er geen gevaar uit gaat van de vaartuigen en de werkzaamheden treedt er een zekere mate van gewenning op. Door de lange periode waarin dit project loopt kan deze gewenning ook daadwerkelijk optreden.

Door het marginale belang van het gebied voor soorten als foerageergebied, worden effecten met name verwacht voor de functie als slaapplaats van soorten.

Van de soorten, die in het projectgebied voorkomen, is de Kolgans zeer gevoelig voor verstoring. In de literatuur² worden verstoringafstanden vermeld van 500 m tot 2000 m. Voor deze soort is in de huidige situatie het projectgebied minder van belang als slaapplaats. De werkzaamheden kunnen leiden tot het volledig mijden van deze locatie, aangezien het gebied maximaal 1.000 m lang is en daarmee volledig binnen de verstoringafstand van deze soort ligt. De locatie wordt alleen als slaapplaats gebruikt. Ook ten zuidwesten ligt, binnen deze verstoringafstand, een belangrijke locatie die gebruikt wordt als slaapplaats voor o.a. Kolgans en Grauwe gans. Tussen het projectgebied en het gebied ten zuidwesten bevindt zich echter de A1. Door de aanwezigheid van deze snelweg worden er geen effecten door de werkzaamheden in het zuidelijker gelegen gebied verwacht.

In de periode van november tot februari verplaatsen ganzen zich al voor zonsopkomst naar hun foerageergebieden en komen ze vaak pas na zonsondergang terug naar de slaapplaats. Ze moeten circa 9 uur per dag foerageren om voldoende voedsel binnen te krijgen³. Overdag zijn de ganzen niet op de slaapplaats aanwezig.

Voor de Smient zijn de Veenoordkolk en de Teugse kolk een belangrijke slaapplaats. Deze soort is minder gevoelig (verstoringafstanden van 100 tot 300 m) voor verstoring dan de Kolgans. Het ritme van smienten is tegengesteld aan het ritme van de ganzen. De Smient trekt tegen zonsondergang het land op om 's avonds en 's nachts te foerageren. De Smient gebruikt dus overdag het water als slaapplaats. Doordat de soort minder verstoringgevoelig is en de werkzaamheden gefaseerd worden uitgevoerd blijven er altijd gedeeltes van de kolken geschikt als slaapplaats voor de Smient.

Voor beide soortgroepen is de periode rondom zonsopkomst en –ondergang een extra gevoelige periode voor verstoring. De groepen zijn dan al onrustig, omdat ze of aankomen of vertrekken en één verstoorde vogel leidt al snel tot een vluchtreactie van de hele groep. Dit leidt tot extra vliegbewegingen en meer energieverlies, waarvoor de vogels extra moeten foerageren. Als dit frequent optreedt leidt dit uiteindelijk tot verslechtering van de conditie van vogels. Het percentage sterfte in de winterperiode kan hierdoor toenemen.

² Krijgsveld, 2008

³ Beintema, 2004

Dagtekening
21.09.2010
Kenmerk
2010/0159802
Pagina
15/25
Uw brief
Uw kenmerk

Als de werkzaamheden in de periode van 1 november tot 1 maart circa een uur voor zonsondergang stopt en pas een uur na zonsopgang starten blijft de functie als slaappleaats voor ganzen behouden. Tevens wordt verstoring van de smienten zo veel mogelijk geminimaliseerd.

Na realisatie

Na realisatie is het gebied volledig op natuur gericht. Door de inrichting en het beheer neemt het aandeel geschikt grasland als foerageergebied voor de Smient toe. Zonering van het recreatief medegebruik en het afsluiten van de kolk voor motorvoertuigen zorgt voor meer rust in het gebied.

Het recreatief medegebruik van de kanovereniging en de hengelsportvereniging (inclusief nachtvisserij) zal niet wijzigen ten opzichte van de huidige situatie.

Maatregelen

- Fasering van de werkzaamheden
- In de periode van 1 oktober tot 1 maart wordt er niet gewerkt in de periode van een uur voor zonsondergang tot een uur na zonsopkomst
- Water afsluiten voor gemotoriseerd verkeer
- Toepassen van zonering van recreatief medegebruik

Effect verstoring door verlichting

Aanlegfase

Er wordt op werkdagen gewerkt gedurende de normale kantooruren. Voor zover het tijdens deze werktijden donker is, wordt er verlichting ingezet om het werk veilig en goed uit te voeren. Dat wil zeggen dat in uitsluitend in het najaar en de winter sprake kan zijn van lichthinder gedurende de uren dat er gewerkt wordt. De verlichting is gericht op het werk dat uitgevoerd wordt.

Deze verlichting kan leiden tot verstoring van vogelsoorten. Er zijn beperkt gegevens bekend over de invloed van verlichting op overwinterende vogels. Uit deze beperkte gegevens blijkt dat juist in de schermerperiode ganzen hun reguliere slaappleaatsen mijden als er werkzaamheden worden verricht. Verlichting is daarbij één van de versturende factoren.

Met name de vogelsoorten die het open water van het plangebied gebruiken (ganzen, eenden), zullen hiervan hinder ondervinden. Door de dagelijkse verplaatsingen tussen slaappleaats en foerageergebied door de ganzen en smienten, rondom zonsopkomst en zonsondergang is deze periode van belang voor de soorten. Aangezien de werkzaamheden in een periode van tien jaar worden uitgevoerd kan deze verstoring in theorie het gebied voor deze hele periode ongeschikt maken als slaappleaats voor de ganzensoorten en smienten. Door het nemen van maatregelen m.b.t. de verlichting zijn effecten eenvoudig te voorkomen.

Na realisatie

Aangezien na realisatie geen verlichting achterblijft en het gebied een volledig op natuur gerichte inrichting krijgt, zal er geen sprake zijn van verstoring door licht.

Maatregelen

- Uitsluitend werken bij daglicht. In de periode van 1 oktober tot 1 maart wordt er niet gewerkt in de periode van een uur voor zonsondergang tot een uur na zonsopkomst

Conclusie

De realisatie van het herinrichting van het gebied 'Veenoordkolk' leidt voor enkele overwinterende vogelsoorten tot negatieve effecten. Deze effecten kunnen door het nemen van maatregelen worden voorkomen of verzacht.

Dagtekening
21.09.2010
Kenmerk
2010/0159802
Pagina
16/25

Uw brief

Uw kenmerk

Gedurende de uitvoering en na realisatie van het de herinrichting leidt het project tot een verbetering van het leefgebied van verschillende vogelsoorten, vissoorten en een drietal habitattypen.

Vergunning is onder voorwaarden mogelijk.

B2.3 Cumulatieve effecten

Cumulatie van effecten is bij dit project niet aan de orde.

B3 Zienswijzen

B3.1 Bespreking van ingediende zienswijze

De gemeente Deventer heeft binnen de gestelde termijn geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze uit te brengen.

C Slotconclusie

Uit de beoordeling van het project 'herinrichting Veenoordkolk' blijkt dat gedurende de realisatiefase effecten te verwachten zijn op enkele niet-broedvogeldoelstellingen. Door het nemen van maatregelen zijn deze effecten te voorkomen of te verzachten. Na realisatie van de herinrichting draagt het project bij aan de verbetering van het leefgebied van verschillende vogelsoorten, enkele vissoorten en uitbreiding van het enkele habitattypen.

Het project brengt de instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel' niet in gevaar. Vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet kan, onder voorwaarden, worden verleend.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

17/25

Uw brief

Uw kenmerk

Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel'***Gebiedsbeschrijving******Gebiedsbeschrijving***

Het gebied Uiterwaarden IJssel omvat het systeem van de rivier de IJssel, de aanliggende oeverwallen en de uiterwaarden. De IJssel is een zijtak van de Rijn en loopt van Arnhem tot aan het IJsselmeer. Het landschap is ontstaan in een periode dat de rivier een veel groter deel van de waterafvoer verzorgde en de monding nog een echte delta was. De IJssel neemt in perioden van hoge afvoer 1/6 deel van de Rijnafvoer voor haar rekening. In perioden met lage afvoer wordt het water op peil gehouden door de stuw in de Neder-Rijn. Gedurende het winterhalfjaar kunnen grote delen van de uiterwaarden geïnundeerd raken. De overstromingsduur en -frequentie variëren sterk van jaar tot jaar.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

1/25

Uw brief

Uw kenmerk

Er zijn grote verschillen in het buitendijkse gebied, verschillen in hoogteligging, afwisseling tussen smalle en brede delen en tussen dichte kleinschalige en grote open delen. Plaatselijk treedt grondwater uit en monden beken uit in het IJsseldal. Zandige kalkrijke oeverwallen en rivierduinen worden afgewisseld met kleiige, vlakke stroomdalen.

Bij Arnhem en Dieren snijdt de rivier de stuwwal van de Veluwe aan. Tot aan Olst zijn in het verleden brede meanders (kronkelwaarden) gevormd. In het middendeel stroomt de rivier tussen relatief smalle, hoog gelegen uiterwaarden. Bij Zalk, in het benedendeel, krijgt de rivier een breder bed dat bij Kampen overgaat in een kleine delta. Dit jong gebied is gevormd na de romeinse tijd en voor de afsluiting van het IJsselmeer.

Tussen Dieren en Wijhe liggen veel landgoederen met daarbij behorende oude verkavelingspatronen, heggen en bossen. Het landschap van het noordelijkste deel is open en wordt gekenmerkt door grasland. Een aantal vrijwel onvergraven en reliëfrijke uiterwaarden zoals Cortenoever, Rammelwaard, Ravenswaard en Scherenwelle, vormt een kleinschalig oud cultuurlandschap met daarin stroomdalgraslanden, kievitsbloemhooilanden en glanshaverhooilanden. In reliëfrijke delen komt plaatselijk hardhoutoobos voor.

De IJssel verbindt een aantal natuurgebieden met elkaar:

- de natuurgebieden langs de rivieren, in de Gelderse Poort en bovenstrooms langs de Rijn in het zuiden;
- de laagveenmoerassen van Noordwest Overijssel in het noorden;
- de Randmeren en het Ketelmeer met aansluiting op het IJsselmeer in het westen.

Aanwijzingen**Beschermd natuurmonument**

Het gebied 'IJsseluiterwaarden' is op 8 augustus 1995 ingevolge artikel 7 van de (oude) Natuurbeschermingswet als staatsnatuurmonument (verder beschermd natuurmonument) aangewezen (kenmerk N-95-6038, Stcrt. 1995, nr. 166) door het toenmalige Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Per 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 (verder Nbwet) in werking getreden. In artikel 15a, lid 2, geeft de wet aan dat de aanwijzing als beschermd natuurmonument (BN) vervalt als deze deel uitmaakt van een aangewezen gebied als bedoeld in artikel 10a, eerste lid. Dit is voor de 'Uiterwaarden IJssel' het geval.

Bijlagen

Datum verzending

Overeenkomstig artikel 15, lid 3, hebben de instandhoudingsdoelen binnen de voormalige begrenzing van het BN, mede betrekking op het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied zoals vastgesteld in het vervallen aanwijzingsbesluit.

Voor zover de doelstellingen van het BN Natura 2000-waarden betreffen, maken deze deel uit van de instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied. Indien de doelstellingen geen Natura 2000-waarden betreffen, houden deze doelstellingen, zoals de bescherming van het natuurschoon, hun zelfstandige betekenis, voor zover deze niet strijdig zijn met de Natura 2000-doelen. Als dat laatste het geval is hebben de Natura 2000-doelen voorrang om de Europeesrechtelijke verplichtingen na te komen.

Het BN IJsselwaterwaarden is aangewezen om zijn grote botanische en ornithologische waarden. In dit beschermd natuurmonument komen meerdere, specifiek aan het rivierdal gebonden soorten en plantengemeenschappen voor. Veel van deze plantensoorten zijn tevens beschermd (art. 3 Flora- en faunawet).

De ornithologische waarden van het rivierdal blijkt uit de grote diversiteit aan broedvogels. Het gebied is met name belangrijk voor zeldzame moeras- en rietvogels en kritische weidevogelsoorten. Ook voor doortrekkende en overwinterende vogelsoorten is het BN van groot belang.

Vanuit oogpunt van natuurschoon bieden de IJsselwaterwaarden een afwisseld landschap van droge en natte graslanden, diepe zandplassen en kolken, met moerasbos dichtgroeïende kleiputten en oude rivierlopen. Het geheel wordt aan weerszijden begeleid door slingerende winterdijken.

Een nadere omschrijving dan de beschermde waarden is terug te vinden in de toelichting van het aanwijzingsbesluit als BN (zie eerste alinea onder dit kopje).

Richtlijn 79/409/EEG (Vogelrichtlijn)

Het gebied 'IJssel' is aangewezen als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, eerste lid, van de richtlijn van de Raad van Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, 79/409/EEG. De toenmalige staatssecretaris van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (thans ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) heeft het aanwijzingsbesluit voor het gebied 'IJssel' op 24 maart 2000 (kenmerk N/2000/302) vastgesteld en gewijzigd op 25 april 2003 (kenmerk DN/2002/1436).

Bovenstaand aanwijzingsbesluit geeft aan, dat de 'IJssel' kwalificeert als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn vanwege het voorkomen van drempeloverschrijdende aantallen van de Kleine zwaan⁴, Kolgans, Smient, Slobeend, Meerkoet en Grutto die het gebied gebruiken als overwinteringsgebied en/of rustplaats. Het gebied kwalificeert tevens omdat het behoort tot één van de vijf belangrijkste broedgebieden of pleisterplaatsen voor Wilde zwaan, Kwartelkoning, Reuzenster en IJsvogel in Nederland.

Andere soorten van Bijlage I Vogelrichtlijn waarvoor het gebied van belang is, zijn Porseleinhoen, Zwarte stern (broedvogels); Kleine zilverreiger, Nonnetje, Lepelaar, Slechtvalk en Visarend (niet broedvogels). Andere trekkende vogelsoorten waarvoor het gebied van betekenis is als

⁴ De onderstreepte soorten zijn soorten van bijlage I van de Europese Vogelrichtlijn, waarvoor Nederland de verplichting heeft leefgebieden aan te wijzen.

overwinteringsgebied en/of rustgebied: Fuut, Aalscholver, Grauwe gans, Pijlstaart, Krakeend, Wilde eend, Tafeleend, Kuifeend, Grote zaagbek, Scholekster, Kievit, Wulp en Tureluur.

Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn)

Het gebied 'Uiterwaarden IJssel' is tevens als speciale beschermingszone krachtens de Habitatrichtlijn (92/43/EEG) aangemeld. Op 20 mei 2003 vond de aanmelding plaats en op 8 december 2004 heeft de Europese Commissie de door Nederland aangemelde Habitatrichtlijngebieden op de communautaire lijst geplaatst.

Het Vogelrichtlijngebied 'IJssel' en het Habitatrichtlijngebied 'Uiterwaarden IJssel' worden voortaan aangeduid als Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel' (landelijk gebiedsnummer 38). Natura 2000 is het samenhangende Europees ecologisch netwerk bestaande uit de gebieden aangewezen onder de Habitatrichtlijn en onder de Vogelrichtlijn. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke habitattypen, habitats van soorten en de leefgebieden van vogels in een gunstige staat van instandhouding behouden of, in voorkomend geval, herstellen.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

3/25

Uw brief

Uw kenmerk

Ontwerp instandhoudingdoelen Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel'

Op grond van artikel 10a Nb-wet '98 bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd, waarbij per habitatype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau.

In het ontwerp besluit van het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel' zijn de kwalificerende waarden verdeeld in kwalitatieve instandhoudingdoelstellingen voor vogelsoorten, habitatsoorten, en habitats. Tevens zijn de doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis binnen de gebiedsdelen van het voormalige beschermd natuurmonument 'IJsseluiterwaarden' nog van kracht. De doelen van het Natura 2000-gebied zijn in de navolgende tekst weergegeven. In die doelen zijn de oorspronkelijke doelen uit het aanwijzingsbesluit als speciale beschermingszone Vogelrichtlijn opgenomen, met uitzondering van vijf soorten. Het betreft Kleine zilverreiger, Lepelaar, Slechtvalk, Visarend en Grote zaagbek. De IJssel blijkt uit onderzoek van SOVON en CBS⁵ de laatste decennia slechts van geringe betekenis voor de landelijke staat van instandhouding van deze soorten.

Algemene doelen ontwerpbesluit Natura 2000

- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.

⁵ Trends van vogelaantallen in het Nederlandse Natura 2000 netwerk. Centraal Bureau voor de Statistiek & SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2006, Beek-Ubbergen.

- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

Habitatrichtlijn - habitattypen

H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

H3260 Beken en rivieren met waterplanten

Doel Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit beken en rivieren met waterplanten, grote fonteinkruiden (subtype B).

H3270 Slikkige rivieroeveren

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

H6120 * Stroomdalgraslanden

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

H6430 Ruigten en zomen

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit ruigten en zomen, moerasspirea (subtype A) en ruigten en zomen, harig wilgenroosje (subtype B), uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit ruigten en zomen, droge bosranden (subtype C).

H6510 Glanshaver- en vossenstaarthooilanden

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

H91E0 * Vochtige alluviale bossen

Doel Behoud oppervlakte en behoud kwaliteit vochtige alluviale bossen,

H91F0 Droge hardhoutooibossen

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Habitatrichtlijn: soorten

H1134 Bittervoorn

Doel Behoud verspreiding, omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

H1145 Grote modderkruiper

Doel Uitbreiding verspreiding, omvang en verbetering kwaliteit leefgebied Voor uitbreiding populatie.

H1149 Kleine modderkruiper

Doel Behoud verspreiding, omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

4/25

Uw brief

Uw kenmerk

- H1163 Rivierdonderpad**
Doel Behoud verspreiding, omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
- H1166 Kamsalamander**
Doel Uitbreiding verspreiding, omvang en verbetering kwaliteit leefgebied Voor uitbreiding populatie.
- H1337 Bever**
Doel Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.

Vogelrichtlijn: broedvogels

Dagtekening
21.09.2010
Kenmerk
2010/0159802

Pagina
5/25

Uw brief

Uw kenmerk

- A017 Aalscholver**
Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 280 paren.
- A119 Porseleinhoen**
Doel Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 20 paren.
- A122 Kwartelkoning**
Doel Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 60 paren.
- A197 Zwarte stern**
Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 50 paren.
- A229 IJsvogel**
Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 10 paren.

Vogelrichtlijn: niet-broedvogels

- A005 Fuut**
Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 220 vogels (seizoensgemiddelde).
- A017 Aalscholver**
Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 550 vogels (seizoensgemiddelde).
- A037 Kleine zwaan**
Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 70 vogels (seizoensgemiddelde).
- A038 Wilde zwaan**
Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een

populatie van gemiddeld 30 vogels (seizoensgemiddelde).

A041

Kolgans

Doel

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 16.700 vogels (seizoensgemiddelde). Achteruitgang in omvang foerageergebied met maximaal 7% is toegestaan, ten gunste van de habitattypen H3270 slikkige rivieroever, H6120 stroomdalgraslanden, H6510 glanshaver- en vossenstaarthooilanden, H91Eo vochtige alluviale bossen of H91Fo droge hardhoutoibossen of de broedvogelsoorten A119 porseleinhoen of A122 kwartelkoning.

A043

Grauwe gans

Doel

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 2.600 vogels (seizoensgemiddelde). Achteruitgang in omvang foerageergebied met maximaal 7% is toegestaan, ten gunste van de habitattypen H3270 slikkige rivieroever, H6120 stroomdalgraslanden, H6510 glanshaver- en vossenstaarthooilanden, H91Eo vochtige alluviale bossen of H91Fo droge hardhoutoibossen of de broedvogelsoorten A119 porseleinhoen of A122 kwartelkoning.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

6/25

Uw brief

Uw kenmerk

A050

Smient

Doel

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 8.300 vogels (seizoensgemiddelde). Afname in omvang foerageergebied met maximaal 7% is toegestaan, ten gunste van de habitattypen H3270 slikkige rivieroever, H6120 stroomdalgraslanden, H6510 glanshaver- en vossenstaarthooilanden, H91Eo vochtige alluviale bossen of H91Fo droge hardhoutoibossen of de broedvogelsoorten A119 porseleinhoen en A122 kwartelkoning.

A051

Krakeend

Doel

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 100 vogels (seizoensgemiddelde).

A052

Wintertaling

Doel

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 380 vogels (seizoensgemiddelde).

A053

Wilde eend

Doel

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 2.600 vogels (seizoensgemiddelde).

A054

Pijlstaart

Doel

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 50 vogels (seizoensgemiddelde).

A056

Slobeend

Doel

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 90 vogels (seizoensgemiddelde).

A059	Tafeleend
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 450 vogels (seizoensgemiddelde).
A061	Kuifeend
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 690 vogels (seizoensgemiddelde).
A068	Nonnetje
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 20 vogels (seizoensgemiddelde).
A125	Meerkoet
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 3.600 vogels (seizoensgemiddelde).
A130	Scholekster
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 210 vogels (seizoensgemiddelde).
A142	Kievit
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 3.400 vogels (seizoensgemiddelde).
A156	Grutto
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 490 vogels (seizoensgemiddelde).
A160	Wulp
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 230 vogels (seizoensgemiddelde).
A162	Tureluur
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 30 vogels (seizoensgemiddelde).

Complementaire doelen

De instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel' hebben mede betrekking op complementaire doelen. De rechtsgrondslag voor complementaire doelen is artikel 10a, derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998.

Het gaat hier om habitattypen en soorten (van bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn) met een zeer ongunstige tot een matig ongunstige staat van instandhouding en tevens een lage landelijke dekking en/of onvoldoende geografische spreiding.

Met de complementaire doelen wordt binnen het netwerk van Natura 2000 een bijdrage geleverd aan de realisatie van de landelijke doelen voor de betreffende habitattypen en soorten. De complementaire doelen zijn in dit gebied een toevoeging aan de aangewezen Speciale Beschermingszone in het kader van de Vogelrichtlijn. Alle complementaire doelen hebben een uitbreidings- en verbeteropgave. Voor het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel' zijn de volgende complementaire doelen opgenomen:

Dagtekening
21.09.2010
Kenmerk
2010/0159802
Pagina
7/25

Uw brief
Uw kenmerk

H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
H3270	Slikkige rivieroever
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
H6120 *	Stroomdalgraslanden
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
H91E0 *	Vochtige alluviale bossen
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige alluviale bossen (subtype A)
H91F0	Droge hardhoutooibossen
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
H1145	Grote modderkruiper
Doel	Uitbreiding verspreiding, omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.
H1166	Kamsalamander
Doel	Uitbreiding verspreiding, omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding en verspreiding van de populatie.
H1337	Bever
Doel	Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.

Dagtekening

21.09.2010

Kenmerk

2010/0159802

Pagina

8/25

Uw brief

Uw kenmerk